

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра іноземних мов факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Ф6 03.1 «ТЕРМІНОЗНАВСТВО»**

ОПП «ФІЛОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Термінознавство» є обов'язковою для професійної підготовки ОПП «Практичний курс основної іноземної мови». Вивчається протягом другого семестру на кафедрі іноземних мов.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань і практичних навичок аналізу терміносистеми прикордонної служби та використання професійних термінів у комунікативній діяльності, в усному та письмовому перекладі.

Основне завдання навчальної дисципліни є навчити курсантів використовувати спеціальну термінологію професійного характеру у комунікації та перекладацькій діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

Знання: основних принципів самоосвіти: неперервність, цілеспрямованість, єдність загальної та професійної культур, взаємозв'язок і наступність, доступність, випереджальний характер, перманентність переходу від нижнього рівня до вищого тощо.

Розуміння: шляхів власної самореалізації, підвищення культурного, освітнього, професійного та наукового рівнів, отримання задоволення і насолоди.

Застосовування: раціональних форм і засобів засвоєння та збереження інформації; методів дослідницької та експериментальної діяльності; вмінь і навичок самостійно набувати актуальні знання і трансформувати їх у практичну діяльність.

Аналіз: результатів індивідуального досвіду роботи над науково-дослідною проблемою формування висновків і пропозицій.

Синтез: роботи з літературними джерелами; зв'язку між елементами граматичної системи іноземної мови.

Оцінювання: здатності до саморефлексії, самооцінки, самоідентифікації.

ПРН-7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

Знання: значень незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Розуміння: широкого діапазону термінології та скорочень професійної сфери, вибірково користуючись довідковими ресурсами.

Застосовування: вивченої термінології, граматичних конструкцій та знання за фахом для вирішення ситуацій, що можуть виникнути в професійному середовищі.

Аналіз: основних фактів та другорядної інформації з тематичних текстів і професійних документів.

Синтез: даних з декількох джерел для підготовки усного чи письмового повідомлення професійного спрямування.

Оцінювання: прийнятого рішення іноземною мовою щодо вирішення проблемної професійної ситуації.

ПРН-10 Знати норми літературної мови та вміння їх застосовувати у практичній діяльності.

Знання: систем мови, загальних властивостей літератури як мистецтва слова; історії мови та літератури, що вивчаються.

Розуміння: основних проблем філології та підходів до їх розв'язання із застосуванням доцільних інноваційних методів.

Застосування: знань з історії мови і літератури у професійній діяльності; інтерпретації творів художньої літератури, їх специфіки й місце в літературному процесі.

Аналіз: мовних одиниць, визначення їх взаємодії; необхідної інформації з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз; здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Синтез: інтерпретувати, впорядковувати класифікувати та систематизувати отриману інформацію з різних баз даних.

Оцінювання: здатність підбирати систему завдань для контролю і корекції знань під час професійної діяльності; організація процесу особистого навчання й самоосвіти.

ПРН-12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Знання: мовних одиниць, лексико-граматичного матеріалу з тем, передбачених програмою; жанрово-стильових різновидів спілкування.

Розуміння: мовних одиниць, комунікативних ситуацій з певним регістром спілкування.

Застосовування: мовних одиниць при здійсненні офіційного, неофіційного і нейтрального спілкування.

Аналіз: жанрово-стильових особливостей текстів.

Синтез: взаємодії мовних явищ і процесів у комунікативних ситуаціях.

Оцінювання: мовних явищ і процесів, а також їх взаємодії у різних регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному).

ПРН-15 Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Знання: визначень іноземною мовою слів та словосполучень, які характеризують тексти різних стилів і жанрів.

Розуміння: Читати, перекладати та обговорювати прості тексти різних стилів і жанрів.

Застосовування: Використовувати в аналізі текстів компенсаторні засоби та найбільш уживані граматичні структури та лексичні одиниці.

Аналіз: Аналізувати та зіставляти інформацію, розуміти логічні зв'язки всередині тексту та між його частинами, робити висновки з прочитаного.

Синтез: Скопіювати дані з декількох джерел для аналізу текстів різних стилів і жанрів, узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова і терміни.

Оцінювання: Зробити висновок на основі інформації, яка отримана шляхом опрацювання та аналізу текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Знання: понять, теорії та концепції, які стосуються професійної діяльності; визначення значень незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Розуміння: інформаційних повідомлень з професійних тем;

Застосовування: вміння та навичок ведення професійної комунікації англійською мовою.

Аналіз: професійної лексики в процесі професійної комунікації, виділяючи головну думку, ідею.

Синтез: власних ідей в процесі здійснення професійної комунікації;

Оцінювання: отриманої інформації в процесі здійснення міжкультурної комунікації; власної готовності до здійснення професійної комунікації.

ПРН-17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Знання: елементів висловлювання, які стосуються професійної діяльності; понять, що стосуються професійної діяльності.

Розуміння: спеціалізованих лексичних термінів; інтерпретації отриманої інформації згідно норм англійської мови;

Застосовування: здобутих знань під час міжкультурної комунікації; компенсаторних засобів у спілкуванні та найбільш уживаних граматичних структур та лексичних одиниць.

Аналіз: професійної лексики у спеціалізованих сферах діяльності; головної думки, ідеї у процесі розв'язання проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності..

Синтез: отриманих знань у процесі здійснення професійної комунікації; отриманої інформації та вирішення проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

Оцінювання: власної точки зору у процесі здійснення діяльності у спеціалізованих сферах; власної професійної комунікації.

ПРН-19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Знання: базових понять наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Розуміння: мовних структур, їхніх рівнів, категорій, системних відношень.

Застосування: набутих навичок лінгвістичного мислення на інших дисциплінах мовознавчого та перекладознавчого циклів; перекладацьких стратегій та тактик при перекладі різних типів текстів.

Аналіз: вивченого на заняттях матеріалу; лексико-граматичних трансформацій; логічних взаємозв'язків між темами.

Синтез: наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Оцінювання: інформаційного потоку іншомовного дискурсу; ціннісних суджень про прикладні та/або наукові дослідження у галузі філології.

ВИКЛАДАЧ: згідно форми А-4.03

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: Українська мова за професійним спрямуванням; Вступ до мовознавства; Практичний курс основної іноземної мови.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри іноземних мов.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																		Форми підсумкового контролю				
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	*модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	презентація	розрахункове завдання					Індивідуальне завдання
за денною формою навчання																									
1	2	4	120	40	18			16			2			4	40	16	18	6				40		+	
Усього за дисципліну		4	120	40	18			16			2			4	40	16	18	6				40		+	

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-4	Здатність бути критичним і самокритичним.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
ЗК-5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
ЗК-9	Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацювати фахову літературу іноземною мовою.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
ЗК-11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності		
ФК-1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
ФК-6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
ФК-8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
ФК-9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.	МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК 4.1; МК4.2; МК4.3; МК4.4;
Професійні (військово-прикордонні) компетентності		
ВК-5	Здатність працювати в міжнародному контексті та застосовувати надбані навички перекладу, реферування та анотування текстів військово-прикордонного спрямування у практичній діяльності.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.1; МН3.2; МН3.3; МН 3.4; МН 3.6; МН4.1; МН4.2; МН 4.4;	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.3;
ПРН-14	Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.1; МН3.2; МН3.3; МН 3.4; МН 3.6; МН4.1; МН4.2; МН 4.4;	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.3;
ПРН-15	Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.1; МН3.2; МН3.3; МН 3.4; МН 3.6; МН4.1; МН4.2; МН 4.4;	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.3;
ПРН-20	Володіти професійною термінологією, сучасним критичним, самостійним мисленням, розпізнавати соціальні коди поведінки та звичаї, що є загальноприйнятими у різних суспільствах та середовищах. Взаємодіяти з представниками різних державних структур та демонструвати солідарність та зацікавленість у вирішенні проблем місцевого та загальнодержавного значення.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН2.1; МН3.2; МН3.3; МН 3.4; МН 3.6; МН4.1; МН4.2; МН 4.4;	МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.3;
Програмні професійні результати навчання (військово-прикордонного спрямування)			
ВРН-9	Застосовувати знання стандартів Європейському кодексу етики правоохоронця та Національних норм етики прикордонників; принципів дотримання прав людини, традицій прикордонної служби, вимог стандартів культури прикордонної служби та прикордонного контролю.	МН1.3; МН 1.5; МН1.7; МН 2.1; МН2.2; МН2.3; МН4.2; МН 4.3; МН4.4	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження – 40

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин											Місяць і	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	...			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	Основні етапи розвитку термінологічної лексики.	10	Л2	Пз 2	Пз 2	Пз 2	Л2							2	1/1Л(2); 1/2Пз(2); 1/3Пз(2); 1/4Пз(2); 1/5Л(2)	10
2	Структурно-семантичні види термінів прикордонної та військово-політичної тематики.	12	Л2	Пз 2	Пз 2	Л2	Л2	Пз2						3	2/1Л(2); 2/2Пз(2); 2/3Пз(2); 2/4Л(2)	8
3	Способи формування та поповнення прикордонної терміносистеми в англійській мові.	12	Л2	Пз 2	Л2	Пз 2	Л2	Л2						4	2/5Л(2); 2/6Пз(2); 3/1Л(2);3/2Пз(2)	8
	Модульний контроль	2												5	3/3Л(2);3/4Пз(2); 3/5Л(2);3/6Л(2)	8
	Диференційований залік	Дз4												6	Модульний контроль	2
	Всього	40												8	Дз	4
															Всього	40

Умовні позначення: Лекція – Л Семінарське заняття – Сз Практичне заняття – Пз Диференційований залік – Дз
Заняття обов'язкові до оцінювання – 1/2Сз(2)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ занят-тя	Вид навчаль-них занять	Кіль-кість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
1			38	Основні етапи розвитку термінологічної лексики	
	1	Лекція	2	Основні етапи розвитку термінологічної лексики. 1. Історія виникнення термінів та терміносистем. 2. Комунікативні властивості наукової мови та поняття „термін” в сучасній лінгвістиці. 3. Особливості утворення терміносистем в різних галузях наук.	[2.2] ст.12-31
		Самостійна робота	2	Термін – одиниця терміносистеми. 1. Визначення терміна. 2. Класифікація термінів.	[2.2] ст.22-35
		Індивідуальне завдання	2	Конспект з теми «Основні ознаки терміну».	[3.3]ст. 8-20
	2	Практичне заняття	2	Шенгенська угода 1. Вивчення термінологічної лексики. 2. Виконання вправ 1,2,3 с. 4. 3. Читання та переклад тексту «Шенгенська угода». 4. Виконання після текстових вправ стор. 6,7,10.	[2.3] ст. 4
		Самостійна робота	2	Мовна картина світу. 1. Лексико-семантична мовна система. 2. Термінологічне запозичення.	[2.2] ст.22-35
		Індивідуальне завдання	6	Написання реферату з теми «Лексична семантика професійних термінів»	
		Самостійна робота	2	Словник-мінімум 1. Укладання термінологічних словників. 2. Словник військових термінів.	[2.2] ст.22-35

		Індивідуальне завдання	2	Презентація. «Лексикографія». 1. Термінологічна лексикографія. 2. Термінологічні словники. 3. Поняття „ідеальної термінології”.	[2.2] ст.32-57
	3	Практичне заняття	2	Кордони держави. 1. Вивчення термінології. 2. Виконання вправ 1-4 на закріплення фахових термінів. 3. Переклад тексту «Типи кордонів».	[2.6] ст. 12-13 [2.6] ст. 14 [2.6] ст. 15
		Самостійна робота	2	Види словників. 1. Класифікація словників. 2. Американські та британські тлумачні словники. 3. Словарна стаття та визначення в ній терміну.	[2.2] ст.38-42
		Індивідуальне завдання	2	Конспект «Лексикографічні джерела термінів». 1. Фаховий словник активних лексичних одиниць. 2. Слова терміни; синоніми, антоніми. 3. Селекція та принципи упорядкування терміносистем.	[2.2] ст.43-50
	4	Практичне заняття	2	Лексико-семантичні особливості фахових термінів 1. Аналіз термінологічної лексики впр. 6-8, 10 с. 16-19. 2. Переклад тексту с.19. 3. Складання термінологічного словника.	[2.3]ст. 10-30
		Самостійна робота	2	Вимоги до термінів 1. Однозначність термінів. 2. Відновлення термінологічних стандартів.	[2.3] ст. 17-20 [2.4]ст. 15-45

				3. Терміни українського та іншомовного походження.	
		Індивідуальне завдання	2	Конспект «Англіцизми» у сучасній терміносистемі. 1. Проаналізувати статтю військово-політичного характеру та визначити терміни англіцизми.	[2.2]
	5	Лекція	2	Сучасні тенденції термінотворення. 1. Особливості історичного процесу утворення термінів військової та прикордонної тематики в українській мові. 2. Частина мови як засіб вираження термінних значень. 3. Терміни іноземного походження.	[2.3], ст.18-29, 65-71
		Самостійна робота	2	Систематизація термінів. 1. Словотворчі типи термінів. 2. Вмотивованість термінів.	[2.1]ст. 50-0 [2.3]ст. 20
		Індивідуальне завдання	2	Конспект «Термін як елемент лінгвістики тексту». 1. Зв'язок терміна з терміносистемою. 2. Теорія термінологічного поля.	[2.3] ст.78-90
2			36	Структурно-семантичні види термінів прикордонної та військово-політичної тематики.	
	1	Лекція	2	Лексичні та морфологічні особливості утворення термінів. 1. Соціальний характер термінів та їх семантичні особливості. 2. Способи утворення термінів шляхом словосполучення. 3. Словотворна дериватологія.	[2.3] ст.6-12, 16-19

		Самостійна робота	2	<p>Національна військова термінологія.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування та розвиток української військової термінології. 2. Укладання словника-мінімуму спеціальної терміносистеми. 3. Аналіз похідних військових та прикордонних термінів. 	[2.3] ст.6-12, 16-19
	2	Практичне заняття	2	<p>Термінологічна лексика правоохоронних органів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення спеціальних термінів. 2. Виконання вправ на закріплення лексики та фразеології. 3. Переклад текстів за фахом. 	[2.1]ст. 15-45 [2.3]ст. 8-20
		Індивідуальне завдання	4	Реферат «Зв'язок терміну з терміносистемою. Теорія термінологічного поля».	[2.3] ст.78-90
	3	Практичне заняття	2	<p>Термінотворення лексики професійного характеру.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення термінів стор. 32. 2. Переклад інтернаціональних термінів впр. 1 стор. 33. 3. Читання та переклад тексту «Перевірка паспортів» стор. 36. 	[2.2]ст. 10-20 [3.3]ст. 13-20
		Самостійна робота	2	<p>Характеристика терміносистеми прикордонної служби України.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи утворення термінів в українській мові. 2. Терміни, що утворюються з внутрішніх ресурсів мови. 	[2.2] ст.22-35

		Індивідуальне завдання	4	Конспект з теми «Актуальні підходи до упорядкування термінології»	
		Самостійна робота	2	Проблеми термінологічної варіантності. 1. Терміни-синоніми. 2. Класифікація термінів-варіантів.	[2.3] ст.25-48
		Самостійна робота	2	Особливості утворення термінів 1. Побудова термінів шляхом запозичень. 2. Способи побудови нових термінів.	[3.3] ст.78-90
	4	Лекція	2	Структурні компоненти терміна. 1. Поняття „терміноелемент”. 2. Способи утворення термінів. 3. Суфіксальний та префіксальний спосіб утворення термінів.	[3.2], ст.89-95
		Самостійна робота	2	Особливості утворення термінів. 1. Побудова термінів шляхом запозичень. 2. Способи побудови нових термінів.	[2.2] ст.22-35
		Індивідуальне завдання	2	Конспект «Слово і термін». 1. Відмінність слова від терміну. 2. Специфіка утворення термінів військово-політичного характеру.	[3.2] ст.101-129
	5	Лекція	2	Військово-політична термінологія. 1. Тематичні групи термінів військово-політичного характеру. 2. Валідність термінологічних сполучень. 3. Лексико-морфологічні особливості термінів	[3.4] ст.18-25, 44-50
		Індивідуальне завдання	2	Конспект «Проаналізуйте історію термінознавства в Україні та занотуйте етапи його розвитку».	
	6	Практичне заняття	2	Переклад текстів за фахом. 1. Вивчення термінологічних словосполучень.	[2.1], ст.45-55

				<ul style="list-style-type: none"> 2. Читання та перекладу тематичних текстів. 3. Робота зі словником прикордонних термінів. 	
		Самостійна робота	2	<p>Розвиток терміносистеми прикордонної тематики в сучасній англійській мові.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Терміни, що використовуються в пунктах пропуску США під час перевірки документів. 2. Терміносистема прикордонної тематики Великої Британії. 	[2.2, ст.19-24, 67-72]
3			42	Способи формування та поповнення прикордонної терміносистеми в англійській мові	
	1	Лекція	2	<p>Професійна термінологія.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Особливості перекладу спеціальної англомовної термінології. 2. Прикордонні терміни в англомовній спеціальній літературі. 3. Професійна термінологія імміграційної служби та прикордонного патруля США. 	[3.4] ст.18-23, 25-34, 61-67
		Самостійна робота	2	<p>Лексичний мінімум термінів професійного спрямування.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Виділення лексичного ядра. 2. Нормування та стандартизація термінології. 	[3.4] ст.75-88
		Індивідуальне завдання	4	Реферат з теми «Транскодування абревіатур та скорочень у документах професійного характеру».	
	2	Практичне заняття	2	<p>Способи поповнення термінологічного фонду.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Вивчення термінологічної лексики стор. 44. 	[3.4] ст.89

				<p>2. Аналіз термінів з тексту « Шенгенська віза» стор. 45-46.</p> <p>3. Виконання вправи 7 стор. 47.</p>	
		Самостійна робота	4	<p>Терміносистема прикордонної служби США.</p> <p>1. Термінологічні одиниці правоохоронних органів США.</p> <p>2. Термінологічні словосполучення.</p>	[2.1]ст. 15-45 [3.3]ст. 8-20
		Індивідуальне завдання	2	<p>Підготувати презентацію з теми «Прийоми перекладу термінів та види перекладацьких трансформацій».</p>	[2.1]ст. 10-55 [3.3]ст. 8-20
	3	Лекція	2	<p>Способи перекладу термінів.</p> <p>1. Прийоми перекладу термінів-словосполучень.</p> <p>2. Терміни-дискриптори.</p> <p>3. Переклад інтернаціональних слів.</p> <p>4. Особливості перекладу термінів спеціальної документації.</p>	[3.4] ст.56-61, 102-111
		Самостійна робота	4	<p>Термінологічні особливості документації з прикордонних питань.</p> <p>1. Розвиток та функціонування терміносистеми.</p> <p>2. Понятійно-термінологічний апарат професійної термінологічної лексики прикордонної тематики.</p>	[3.4] ст.113-120
		Індивідуальне завдання	2	<p>Презентація «Військові та прикордонні терміни, утворені за допомогою префіксального способу».</p> <p>1. Префіксальні терміни ак'єтивного та</p>	[3.4] ст.121-125

				<p>субстантивного характеру.</p> <ol style="list-style-type: none"> Утворення ад'єктивних і субстантивних термінів з протилежним значенням. Утворення похідних дієслівних та іменникових термінів. 	
		Самостійна робота	2	<p>Префіксально-похідні терміни.</p> <ol style="list-style-type: none"> Похідні терміни із значенням узагальнення. Заперечення якості, властивості або ознаки за допомогою префіксів. Утворення де субстантивних та вторинних дієслів. Передачі єдності, універсальності, виключності понять. Позначення зворотного напрямку або дії. 	[3.4] ст.113-125
		Індивідуальне завдання	2	<p>Конспект «Афіксальне утворення військових термінів в англійській мові».</p> <ol style="list-style-type: none"> Особливості утворення похідних військових термінів. Способи перекладу похідних військових та прикордонних термінів на українську мову. 	[3.4] ст.110-115
		Самостійна робота	4	<p>Терміносистема імміграційної служби Великої Британії.</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандартизація термінів. Проблема синонімії в термінології. 	[2.1]ст. 15-45 [3.3]ст. 8-20
	4	Практичне заняття	2	<p>Формування перекладацької компетенції.</p> <ol style="list-style-type: none"> Перегляд тематичного відеофільму «Прикордонний патруль США». Аналіз термінологічних словосполучень з фільму. 	[3.3]ст.27-30

				3. Укладання словника прикордонних термінів.	
		Індивідуальне завдання	2	Конспект з теми. «Особливості утворення похідних військових термінів». 1. Особливості перекладу похідних військових термінів, утворених на основі словосполучень. 2. Складноскорочені військові терміни. 3. Фонетичні особливості утворення термінів.	[3.4]ст.113-125
	5	Лекція	2	Суфіксальний спосіб утворення термінів. 1. Суфікси у складі абстрактних військових те прикордонних термінів. 2. Вживання суфіксів із значенням об'єкта дії. 3. Використання суфіксів для утворення відносних віддієслівних прикметників.	[3.4] ст.105-110
	6	Лекція	2	Основні прийоми перекладу термінів. 1. Способи перекладу термінологічних одиниць. 2. Перекладацькі трансформації. 3. Переклад псевдоінтернаціоналізмів.	[3.4] ст.18-23, 25-34, 61-67
		Модульний контроль	2		
		Диференційований залік	4		
		Разом за курс	120		
		Усього за дисципліну	120		

ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Гапонова В.М. «Словник прикордонних термінів». Хмельницький, НАДПСУ, 2011.
2. Проблеми української термінології. «Вісник» № 453, Львів, 2002.
3. Яремчук І.А. «Інтеграція кордонів у Європі». НАДРСУ 2018.

Допоміжна:

1. Панько Т.І., Коган І.М., Мацюк Г.П. «Українське термінознавство». «Світ», 1995.
2. Верба Л.Г. «Порівняльна лексикологія англійської та української мов». Вінниця «Нова книга», 2003.
3. Зеленська О.П. «Лексичні особливості англійської юридично-наукової літератури». Київ, 2018.
4. Білозерська Л.П., Возненко Н.В., Родецька С.В. «Термінологія та переклад». Вінниця «Нова книга», 2010.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека НАДПСУ. Режим доступу : lib.nadpsu.edu.ua
2. Модульне середовище НА ДПСУ – <http://10.241.24.9/moodle/course/view.php?id=367>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний